

Брюксел, 23.9.2020 г.
COM(2020) 613 final

2020/0277 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за справяне със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства в областта на
миграцията и убежището**

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Основания и цели на предложението

През септември 2019 г. председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен обяви нов пакт за миграцията и убежището, включващ цялостен подход към външните граници, системите за убежище и връщане, Шенгенското пространство на свободно движение и външното измерение.

Съобщението относно Нов пакт за миграцията и убежището, представено заедно с набор от законодателни предложения, включително настоящото предложение за справяне със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището, представлява ново начало в областта на миграцията. Целта е да се създаде широка рамка, основана на цялостен подход към управлението на миграцията, която да насърчава взаимното доверие между държавите членки. Въз основа на общите принципи на солидарност и на справедливо разпределение на отговорностите в новия пакт е застъпена идеята за интегрирано изготвяне на политики, като се обединяват политиките в областта на убежището, миграцията, връщането, защитата на външните граници и отношенията с трети държави.

Новият пакт се основава на предложенията на Комисията за реформа на общата европейска система за убежище от 2016 г. и 2018 г. и в него се добавят нови елементи, за да се гарантира необходимият баланс за установяване на обща рамка, която допринася за цялостния подход към управлението на миграцията чрез интегрирано изготвяне на политики в областта на управлението на убежището и миграцията, включващ както вътрешните, така и външните му компоненти. Като част от тази рамка е необходимо да се въведе система, разполагаща с необходимите инструменти за справяне със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства.

Механизмът за солидарност, създаден с Регламента относно управлението на убежището и миграцията, е гъвкав и замислен така, че да се адаптира към различните ситуации, свързани с разнообразните предизвикателства в областта на миграцията, пред които са изправени държавите членки, като се определят мерки за солидарност, за които държавите членки могат да решат да дадат своя принос. Този нов подход към солидарността осигурява непрекъсната и разнообразна подкрепа за държавите членки, подложени на натиск или изложени на риск от натиск, и включва конкретен процес за справяне с особеностите, свързани със свалянето на хора на брега след операции по търсене и спасяване. В същия ред на мисли процедурните правила, определени в новия Регламент за процедурите за предоставяне на убежище, ще повишат цялостната ефикасност и съгласуваност на системите за управление на убежището и миграцията. Наред с по-широкия набор от мерки, които следва да се прилагат като част от цялостния подход към управлението на убежището и миграцията, Съюзът и неговите държави членки следва да бъдат по-добре подготвени, за да се избегне възникването на ситуация на криза в областта на миграцията и убежището.

Въпреки това обаче, както се вижда от скорошния опит, не може да се изключи възможността да възникне ситуация на криза, като се имат предвид различните фактори извън контрола на Съюза и неговите държави членки. Както показва и опитът ни от кризата с бежанците през 2015 г., за да се избегне необходимостта от ответни действия *ad hoc*, Съюзът се нуждае от структуриран подход за справяне с кризи. Поради това е целесъобразно в действащата в тази област правна уредба да бъде добавен инструмент,

гарантиращ, че Съюзът разполага със специфични правила, които позволяват ефективно справяне с извънредна ситуация на криза, като допълват задължителния механизъм за солидарност и прилаганите обичайно процедури. Тези правила ще се състоят в подходящи процедурни правила и дерогации и ще осигуряват бързо задействане на солидарността в полза на една или повече държави членки с цел да се предприемат ответни действия по отношение на ситуации на криза, чийто мащаб е такъв, че дори добре подготвени и функциониращи системи за управление на убежището и миграцията са подложени на значителен натиск.

Следователно този инструмент за справяне с кризи обхваща извънредни ситуации на масово навлизане на граждани на трети държави или на лица без гражданство, пристигащи незаконно в дадена държава членка, които са от такъв мащаб и естество, че ще направят системата за убежище, приемане или връщане на държавата членка нефункционална, и които пораждат риск от сериозни последици за функционирането на общата европейска система за убежище и на системата за управление на миграцията на Съюза или водят до невъзможност за тяхното прилагане. Ще бъдат обхванати също така ситуации, при които е налице риск от пристигане на такива хора. В предложения регламент се разглеждат и ситуации на форсмажорни обстоятелства в областта на управлението на убежището и миграцията в рамките на Съюза. В него се предвижда необходимото адаптиране към правилата на ЕС относно процедурите за предоставяне на убежище и за връщане, както и към механизмите за солидарност, определени в Регламент (ЕС) XXX/XXX [Управление на убежището и миграцията].

Наред с предложението за изменение на предложението от 2016 г. за Регламент за процедурите за предоставяне на убежище¹, новото предложение за Регламент относно управлението на убежището и миграцията², предложението за въвеждане на скрининг³ и предложението за изменение на предложението за Евродак⁴, с настоящото предложение се установява правната уредба за практическото приложение на посочения цялостен подход към управлението на миграцията и убежището.

Предложението за изменение на предложението от 2016 г. за преработване на Регламента за Евродак⁵ създава ясна и последователна връзка между конкретни лица и процедурите, на които са подложени, с цел да се подпомогнат по-добре контролът на незаконната миграция и откриването на неразрешени движения. Също така с него се подкрепя прилагането на новия механизъм за солидарност, създаден с Регламента относно управлението на убежището и миграцията, осигуряват се необходимите в тази връзка изменения, които ще позволят на Евродак да функционира в рамката за оперативна съвместимост, и държавите членки ще бъдат подпомогнати при мониторинга на предоставянето на помощ за доброволно връщане и реинтеграция.

Целта на реформата е да се преодолее сериозната дисхармония между системите на държавите членки за убежище, приемане и връщане, която е налице въпреки значително засиленото сътрудничество на равнището на ЕС, включително що се отнася до подкрепата от агенциите на ЕС. Това води до неефикасност и до неволно непредоставяне на еднакво справедливо третиране на търсещите убежище в цяла Европа, като по този начин се стимулира движението на голям брой мигранти в цяла

¹ OB L [...], [...] г., стр. [...].

² OB L [...], [...] г., стр. [...].

³ OB L [...], [...] г., стр. [...].

⁴ OB L [...], [...] г., стр. [...].

⁵ OB L [...], [...] г., стр. [...].

Европа с цел търсене на по-добри условия и перспективи за техния престой. В този контекст Комисията поддържа вече постигнатите временни политически споразумения за Регламента относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище, Директивата относно условията на приемане, Регламента на ЕС относно рамката за презаселване и Регламента за Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището. Тези предложения следва да бъдат приети окончателно възможно най-скоро. Преговорите по преработената Директива за връщането⁶ също следва да приключат бързо, наред с реформата на общата европейска система за убежище, за да се гарантира, че правилата на ЕС успешно предотвратяват укриването, осигуряват помощ за доброволното връщане и рационализират административните и съдебните процедури, като засилват ефективното функциониране на системите за управление на убежището и миграцията.

Общата цел на предложението е да се осигури необходимото адаптиране на правилата относно процедурите за предоставяне на убежище и за връщане (Регламента за процедурите за предоставяне на убежище и Директивата за връщането⁷), както и на механизма за солидарност, създаден с Регламента относно управлението на убежището и миграцията, за да се гарантира, че държавите членки са в състояние да се справят със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства в областта на управлението на убежището и миграцията в рамките на ЕС. Такива ситуации могат да възникнат много бързо и да бъдат от такъв мащаб и естество, че да изискват конкретен набор от инструменти, за да бъдат ефективно преодолени. За тази цел се предвиждат опростена процедура и съкратени срокове за задействане на задължителния механизъм за солидарност, предвиден за ситуации на натиск в Регламента относно управлението на убежището и миграцията. Изложените в настоящото предложение правила и мерки за справяне със ситуация на криза допълват оперативната и техническата подкрепа, която Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището може да окаже⁸, в случай че системите на държавите членки за предоставяне на убежище или за приемане са подложени на несъразмерно голям натиск.

Освен това процедурата по механизма за солидарност в ситуации на криза осигурява по-широка възможност за преместване и засилва възможността държавите членки да си оказват съдействие при извършването на връщания под формата на спонсориране на връщането. Съгласно обичайните правила, определени в Регламента относно управлението на убежището и миграцията, държавите членки, които осигуряват спонсориране на връщането, се ангажират да връщат незаконните мигранти от името на друга държава членка, като извършват всички дейности, необходими за тази цел направо от територията на държавата членка бенефициер (напр. консултации в областта на връщането, водене на политически диалог с трети държави, предоставяне на помощ за подпомагане на доброволното връщане и реинтеграцията). В случай че връщането не приключи в срок от осем месеца, незаконните мигранти ще бъдат прехвърлени на територията на спонсориращата държава членка с оглед на финализирането на изпълнението на решението за връщане. Предвиденото в настоящото предложение спонсориране на връщането в ситуации на криза се различава

⁶ COM(2018) 634 final.

⁷ Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни, ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98.

⁸ Въз основа на предварителното споразумение по Регламента за Агенцията на ЕС в областта на убежището (член 16).

от посоченото в Регламента относно управлението на убежището и миграцията, тъй като задължението за прехвърляне на незаконния мигрант се задейства, ако съответното лице не се върне или не бъде изведено в срок от четири месеца.

Предложението включва и разпоредби, свързани със ситуации на криза, които позволяват някои дерогации от предложението за Регламент за процедурите за предоставяне на убежище. По-специално ще бъде възможно в обхвата на приложното поле на процедурата на границата да бъдат включени гражданите на трети държави и лицата без гражданство, при които процентът на признаване на първа инстанция в целия ЕС е 75 % или по-нисък, в допълнение към основанията, които вече са предвидени в Регламента за процедурите за предоставяне на убежище, както и срокът за разглеждане на молбите за международна закрила в рамките на процедура на границата да бъде удължен с още осем седмици. Предлага се също така държавите членки да разполагат с възможност да използват дерогация от разпоредбите относно регистрирането на молбите за международна закрила, като спазват по-дълъг срок от четири седмици.

Освен това в предложението се предвижда възможност за дерогация от някои разпоредби относно процедурата на границата за извършване на връщане, както е посочено в предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище и в Директивата за връщането, за да се улесни прилагането на такива процедури в ситуации на криза, когато са необходими конкретни корекции, за да се даде възможност на компетентните органи, подложени на натиск, да упражняват надлежно своите задачи и да се справят със значителното натоварване. За тази цел с предложението максималната продължителност на процедурата на границата за извършване на връщане се удължава с още осем седмици (в предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище се определя максимален срок от дванадесет седмици) и се въвеждат нови специфични и целенасочени случаи, които допълват определенията в предложението за преработване на Директивата за връщането и за които може да се предположи, че съществува риск от укриване в отделни случаи, освен ако не се докаже обратното. Процедурата за управление на кризи в областта на връщането не засяга възможността държавите членки да ползват дерогация от прилагането на Директивата за връщането по силата на член 2, параграф 2, буква а) от същата директива по отношение на незаконно пребиваващи граждани на трети държави, задържани във връзка с незаконно прекосяване по суша, море или въздух на външната граница на държава членка, които след извършване на скрининг в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX /XXX [*Регламента за скрининга*] не са получили последващо разрешение или право на престой в същата държава членка (например не са подали молба за международна закрила).

За да се осигури възможност държавите членки и Съюзът да се справят ефективно със ситуации на форсмажорни обстоятелства като тази с пандемията от COVID-19, обявена от Световната здравна организация на 11 март 2020 г., в предложения регламент се предвижда възможността държава членка да удължи сроковете, определени в предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище, по отношение на регистрацията на молбите за международна закрила, да удължи сроковете за изпращане и отговаряне на искания за поемане на отговорност и уведомления за обратно приемане и да извърши прехвърлянето към компетентната държава членка, както е посочено в предложения Регламент относно управлението на убежището и миграцията. Също така в настоящото предложение се предвижда удължаване на срока за изпълнение на задължението за преместване или за ангажиране със спонсориране на връщането, когато държава членка се намира в ситуация на форсмажорни обстоятелства, което

прави невъзможно изпълнението на тези задължения, както е предвидено в настоящия регламент и в Регламента относно управлението на убежището и миграцията.

1.2. Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

Настоящото предложение е напълно съгласувано със съобщението относно Новия пакт за миграцията и убежището и Пътната карта с придружаващите го инициативи, включително предложението за Регламент относно управлението на убежището и миграцията, предложението за Регламент за установяване на скрининг и предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище.

Настоящото предложение допълва предложението за Регламент относно управлението на убежището и миграцията, тъй като в него се предвиждат специфични правила за прилагането на задължителния механизъм за солидарност за справяне с извънредната ситуация на криза.

Настоящото предложение е съгласувано също така както с предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище, така и с предложението за преработване на Директивата за връщането, по-специално чрез разпоредби за дерогация, приложими в извънредна ситуация на криза, по отношение на приложното поле на процедурата на границата, срока за разглеждане на молбите за международна закрила по тази процедура, сроковете за регистрация на молбите за международна закрила, както и обхвата и срока на процедурата на границата за извършване на връщане.

Освен това настоящото предложение е напълно съгласувано със и допълва механизма на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията (Подробен план за подготвеност и кризи в областта на миграцията), който осигурява оперативна рамка за наблюдение и предвиждане на миграционните потоци и на миграционната ситуация, изграждане на устойчивост, както и организиране на координиран отговор на дадена миграционна криза. По-конкретно в предложението се използват в пълна степен изготвените доклади и дейностите на мрежата, създадена в рамките на Подробния план.

И накрая, налице е съгласуваност и с вече постигнатите временни политически споразумения за Регламента относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище, Директивата относно условията на приемане, Регламента на ЕС относно рамката за презаселване и Регламента за Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището.

1.3. Взаимодействие с член 78, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз

С настоящото предложение се установяват специфични правила, за да се осигурят по-широк обхват и по-бърза процедура, отколкото е предвидено в предложения Регламент относно управлението на убежището и миграцията, за да се гарантира, че е налице постоянно действаща, ефективна и ефикасна система за справяне със ситуации на криза.

Създаването на специфични правила за солидарност в ситуации на криза не засяга възможността Съветът да приеме, по предложение на Комисията, временни мерки в полза на държава членка, намираща се в извънредната ситуация, посочена в член 78, параграф 3 от ДФЕС.

1.4. Съгласуваност с други политики на Съюза

Настоящото предложение е съгласувано с цялостния подход към управлението на миграцията, изложен в Новия пакт за миграцията и убежището, който включва поставяне на миграционната политика в центъра на отношенията с трети държави партньори; създаване на ефективни законни пътища за миграция в ЕС; интегриране на външните граници в управлението на миграцията в ЕС; изграждане на безпроблемни справедливи и ефикасни процедури за предоставяне на убежище и връщане; осигуряване на Шенгенска система, която е в състояние да гарантира доверие; и разработване на специални политики за подпомагане на интеграцията на граждани на трети държави в европейските общества.

С предложението се прилага Новият пакт, и по-специално целта за подновяване на реформата в областта на убежището, предложена от Комисията през 2016 г., като наред с другото се търсят начини за създаване на система за безпроблемно предоставяне на убежище и връщане и за установяване на цялостен подход към управлението на миграцията. В това отношение настоящото предложение гарантира, че всички държави членки допринасят за подкрепата на държави в ситуация на криза. Това предложение ще гарантира, че в ситуация на криза се преодоляват ефективно предизвикателствата за цялостния подход, като например необходимостта да се поддържат по-слаб натиск от незаконно пристигащите лица и по-силни външни граници, по-малко по-нататъшни придвижвания и стрес върху Шенгенското пространство, както и бързо и ефективно връщане и обратно приемане.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

2.1. Правно основание

Настоящото предложение допринася за цялостния подход към управлението на миграцията и за законодателните предложения, направени заедно с Пакта за миграцията и убежището. То включва редица разпоредби, свързани с предложениия Регламент за процедурите за предоставяне на убежище и предложениия Регламент относно управлението на убежището и миграцията, както и разпоредби относно предоставянето на статут на незабавна закрила в ситуации на криза. Поради това предложението следва да бъде прието въз основа на подходящото правно основание, а именно член 78, втора алинея, букви в), г) и д) и член 79, втора алинея, буква в) от ДФЕС, в съответствие с обикновената законодателна процедура.

2.2. Променлива геометрия

Ирландия е обвързана от Регламент (ЕС) № 604/2013, след като е уведомила за желанието си да участва в приемането и прилагането на посочения регламент въз основа на Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС⁹.

В съответствие с горепосочения протокол Ирландия може да вземе решение да участва в приемането на настоящото предложение. Тя разполага с тази възможност и след приемането на предложението.

⁹

Същото се отнася и до Обединеното кралство по време на преходния период, предвиден в Споразумението за оттегляне.

Съгласно Протокола относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и ДФЕС, Дания не участва в приемането от Съвета на мерките по дял V от ДФЕС (с изключение на „мерките, определящи третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза при пресичането на външните граници на държавите членки, или [...] мерките относно установяването на уеднаквен визов модел“). Въпреки това, предвид факта, че Дания прилага действащия Регламент от Дъблин въз основа на международно споразумение, сключено с ЕО през 2006 г.¹⁰, съгласно член 3 от посоченото споразумение тя трябва да уведоми Комисията за решението си да приложи или не член 8 от настоящия регламент.

Участието на Ирландия и Дания в договореностите, предвидени в настоящото предложение за регламент, ще бъде определено в хода на преговорите в съответствие с посочените протоколи. По-конкретно посочените протоколи позволяват на Ирландия, но не изискват от нея, да участва в инициативи в областта на свободата, сигурността и правосъдието, като същевременно се зачита тяхната оперативност.

2.3. Въздействие на предложението върху държавите извън ЕС

Успоредно с асоциирането на няколко държави извън ЕС към достиженията на правото от Шенген, Съюзът сключи няколко споразумения за асоциирането на тези държави и към достиженията на правото „Дъблин/Евродак“:

- споразумението за асоцииране на Исландия и Норвегия, сключено през 2001 г.;
- споразумението за асоцииране на Швейцария, сключено на 28 февруари 2008 г.;
- протокола за асоцииране на Лихтенщайн, сключен на 7 март 2011 г.;

С цел да бъдат създадени права и задължения между Дания — която, както бе обяснено по-горе, е асоциирана към достиженията на правото „Дъблин/Евродак“ с международно споразумение — и горепосочените асоциирани държави, бяха сключени два други инструмента между Съюза и асоциираните държави¹¹.

Съгласно трите горепосочени споразумения асоциираните държави приемат без изключение достиженията на правото „Дъблин/Евродак“ и тяхното развитие. Те не участват в приемането на актове, изменящи или доразвиващи достиженията на правото от Дъблин (а следователно и настоящото предложение), но трябва да уведомят Комисията в определен срок за решението си дали ще приемат съдържанието на този акт, след като той бъде одобрен от Европейския парламент и Съвета. В случай че Норвегия, Исландия, Швейцария или Лихтенщайн не приемат даден акт, изменящ или доразвиващ достиженията на правото „Дъблин/Евродак“, съответните споразумения се прекратяват, освен ако Съвместният/Смесеният комитет, създаден със споразуменията, не вземе друго решение с единодушие.

¹⁰ Споразумение между Европейската общност и Кралство Дания относно критериите и механизмите за определяне на държава, която е компетентна за разглеждане на молба за убежище, подадена на територията на Дания или друга държава — членка на Европейския съюз, и системата „Евродак“ за сравняване на дактилоскопични отпечатыци за ефективното прилагане на Дъблинската конвенция (ОВ L 66, 8.3.2006 г., стр. 38).

¹¹ Протокол между Европейската общност, Швейцария и Лихтенщайн към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно критериите и механизмите за определяне на държавата, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, подадена в държава членка или в Швейцария (сключен на 24.10.2008 г., ОВ L 161, 24.6.2009 г., стр. 8), и Протокол към Споразумението между Европейската общност и Република Исландия и Кралство Норвегия относно критериите и механизмите за определяне на държавата, която е компетентна при разглеждането на молба за убежище, подадена в държава членка или в Исландия или Норвегия (ОВ L 93, 3.4.2001 г.).

Приложното поле на предложения регламент е по-широко и надхвърля предмета на посочените по-горе споразумения. За да се гарантира запазването на споразуменията с Дания и асоциираните държави, уреждащи участието им в системата от Дъблин, ако настоящият акт бъде приет, Дания, Норвегия, Исландия, Швейцария и Лихтенщайн ще бъдат обвързани единствено с член 8 от настоящия регламент.

2.4. Субсидиарност

Съгласно дял V отДФЕС относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие Европейският съюз разполага с някои правомощия в тази област. Тези правомощия трябва да бъдат упражнявани в съответствие с член 5 от Договора за Европейския съюз, т.е. ако и доколкото целите на предложеното действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки и следователно могат да бъдат постигнати по-добре от Европейския съюз поради обхвата или последиците от предвиденото действие.

С предложението се въвеждат специфични правила относно прилагането на механизма за солидарност, определен в Регламента относно управлението на убежището и миграцията, с оглед на структурното справяне със ситуации на криза, възникнали в която и да е държава членка в резултат на масово навлизане на хора, както и на постигането на справедливо разпределение на отговорностите между държавите членки. По принцип настоящото предложение се отнася до случаи, в които дадена държава членка не може да се справи сама с положението.

Освен това са предвидени редица процедурни елементи за подпомагане на една или няколко държави членки, изправени пред такива ситуации на криза. Процедурите за предоставяне на убежище и за връщане следва да се уреждат от едни и същи правила в целия Съюз, независимо от броя на държавите членки, които ги прилагат, за да се гарантира, че при ситуации на криза е налице общ подход към правилата, от които може да има дерогация. Също така това осигурява яснота и правна сигурност за лицата, засегнати от тези процедури, и гарантира зачитането на техните права. Освен това задействането на такива дерогации, както и техният обхват и сроковете им трябва да бъдат регулирани на равнището на ЕС, за да се гарантират предвидимост и върховенство на закона. Поради това целите на настоящото предложение не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки и могат, поради обхвата и последиците от настоящото предложение за регламент, да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза. Следователно Съюзът трябва да предприеме действия и може да приеме мерки в съответствие с принципа на subsidiarity, уреден в член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.

Предложението съдържа също така мерки във връзка с форсмажорни обстоятелства, които могат да бъдат прилагани от държавите членки или от Съюза като цяло по отношение на сроковете, посочени в предложениия Регламент относно управлението на убежището и миграцията или в предложениия Регламент за процедурите за предоставяне на убежище.

Постигането на тези цели изисква действие на равнището на ЕС, тъй като те са от трансгранично естество. Ясно е, че действията, предприети от отделните държави членки, не могат да отговорят по задоволителен начин на необходимостта от общ подход на ЕС към общ проблем.

2.5. Пропорционалност

В съответствие с принципа на пропорционалност, установен в член 5, параграф 4 от Договора за Европейския съюз, в настоящия регламент се определят точните условия, при които могат да се прилагат правила за дерогация, както и приложното поле и

срокт за прилагане на такива правила. Създава се също така механизъм за уреждане на прилагането на тези правила за дерогация, за да се гарантира, че регламентът не надхвърля необходимото за постигането на своите цели.

Всички елементи на механизма за справяне с конкретни ситуации на криза, причинени от масово навлизане на граждани на трети държави на територията на държава членка, или с конкретна ситуация на форсмажорни обстоятелства се ограничават до необходимото за създаване и осигуряване на подходящи процедурни дерогации и бързо задействане на солидарност, за да се гарантира равно третиране по отношение на правата и гаранциите за кандидатите и да се адаптират правилата относно процедурите за предоставяне на убежище и за връщане.

Дерогациите от предложения Регламент относно управлението на убежището и миграцията и предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище са пропорционални, като са въведени редица предпазни мерки, с които се постига баланс между непосредствените нужди на държавите членки да управляват ситуации на криза или форсмажорни обстоятелства и необходимостта от правна сигурност и еднакво прилагане на такива дерогации.

С оглед на извънредните ситуации на масово навлизане на граждани на трети държави или на лица без гражданство, които пристигат незаконно в държава членка и така правят нефункционална нейната система в областта на убежището, приемането или връщането, съответното удължаване с максимум осем седмици на максималната продължителност на процедурата на границата за управление на кризи в областта на убежището и връщането, предвидена в Регламента за процедурите за предоставяне на убежище, се счита за пропорционално.

Удължаването на сроковете, въведени за случаите на форсмажорни обстоятелства, е необходимо, за да може дерогациите от предложения Регламент относно управлението на убежището и миграцията и предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище да бъдат рационализирани в целия Съюз.

Ограниченията, наложени по отношение на продължителността на прилагането на дерогациите, позволяват да се постигне баланс между необходимостта националните органи, които са изправени пред ситуация на форсмажорни обстоятелства, да имат повече време за изпълнение на задачите си и нуждата да се защитят правата на кандидатите и на гражданите на трети държави или лицата без гражданство, чиито молби за международна закрила са били отхвърлени.

2.6. Избор на инструмент

Като се има предвид, че в настоящото предложение за регламент са предвидени някои дерогации от предложения Регламент относно управлението на убежището и миграцията и предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище, същият правен инструмент се използва за въвеждането на набор от правила, които позволят на държавите членки и на Съюза да се справят с конкретни ситуации на криза, причинени от масово навлизане на граждани на трети държави на територията на държава членка, или с конкретна ситуация на форсмажорни обстоятелства.

Единствено регламент за установяване на дерогации от процедурите за предоставяне на убежище и за връщане в Съюза, чиито разпоредби са пряко приложими, може да осигури необходимата степен на единство и ефективност при прилагането на процедурните правила на ЕС в областта на убежището в ситуация на криза и форсмажорни обстоятелства.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Събиране на знания за изпълнението и прилагането на действащото законодателство

3.1. Изготвяне на политики въз основа на факти

Към законодателните предложения има подробен аналитичен работен документ на службите на Комисията, който се основава на публично достъпни данни и статистическа информация на ЕС, както и на опита, натрупан от Комисията и нейните агенции по отношение на положението в областта на убежището и миграцията на място. От обобщените данни става ясно, че за да отговори на текущите предизвикателства, свързани с миграцията, общата европейска система за убежище се нуждае от по-добра правна уредба с нови или изменени правила.

В работния документ на службите на Комисията са посочени редица предизвикателства, пред които понастоящем е изправен ЕС, прави се равностойна на настоящото положение и се описват възможните решения за тяхното преодоляване. Той е изготвен въз основа на данни, събрани от началото на миграционната криза в периода 2015—2016 г., и извлича от тях важни поуки. В целия документ се правят сравнения, за да се представят тенденциите, но и пропуските, които възникнаха при управлението на тази криза. В него се подчертава, че в някои области е необходимо да има по-надеждни инструменти, за да се предотвратят всякакви бъдещи кризи, например ситуации на масово навлизане на хора, но и гъвкавост в ситуации на форсмажорни обстоятелства, както стана ясно от поуките, извлечени от пандемията от COVID-19.

Сред установените предизвикателства е липсата на механизъм за справяне със ситуации на криза, които биха могли да възникнат в резултат на масово навлизане на незаконни мигранти, способен да направи нефункционална системата на дадена държава членка в областта на убежището или приемането, и имат сериозни последици за функционирането на общата европейска система за убежище. Като част от това предизвикателство беше установено, че често в такива ситуации ЕС все още не е в състояние да гарантира достъп до процедури на границите, въпреки факта, че понастоящем ЕС е по-добре подготвен за справяне със ситуации на криза, отколкото през 2015 г.

Неотдавнашни събития, като пандемията от COVID-19 и политическата криза на гръцко-турската граница през март 2020 г., свидетелстват също така за области, в които е необходимо да бъде постигната издръжливост чрез специфични правила, които могат да се прилагат в ситуации на форсмажорни обстоятелства.

Дори и най-добре подготвената и добре управлявана система се нуждае от рамка за справяне с кризи или ситуации на форсмажорни обстоятелства, когато гъвкавостта в рамките на различните законодателни инструменти е недостатъчна. Държавите членки се нуждаят от инструменти за справяне с разнообразието от различни причини за миграцията, както и от незабавни мерки за справяне с изключително силния натиск, произтичащ от такива ситуации.

Освен това в ситуации на криза ефективността на реакцията може да бъде силно повлияна от ефективното прогнозиране и подготовка, като се премине от режим на реагиране към режим, основан на подготвеност и предвидливост. Това е нещо, което все още липсва на равнището на ЕС и което трябва да бъде част от усилията за

повишаване на издръжливостта и възможността за реагиране на настоящата система за управление на миграцията.

Изпълнението на Препоръка № XXX на Комисията относно механизъм на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията (Подобен план за подготвеност и кризи в областта на миграцията) следва да спомогне за преодоляване на този пропуск чрез наблюдение и предвиждане на миграционните потоци, повишаване на издръжливостта и подобряване на техническата координация на реакцията при кризи, като се спазва изцяло действащото законодателство и едновременно с това се използват и допълват съществуващите инструменти.

Тези предизвикателства изтъкват необходимостта от специфични правила относно солидарността при кризи, които да включват задължителна схема за солидарност за преместването или спонсорирането на връщането, за да се осигури бърза реакция за освобождаване на изключително силния натиск, пред който са изправени засегнатите държави членки. Те изискват също така процедурни дерогации, които държавите членки могат да прилагат в своите системи за убежище и миграция. Дерогациите от правилата за предоставяне на убежище и за връщане следва да гарантират, че държавите членки разполагат с необходимите средства и с достатъчно време, за да провеждат съответните процедури в тези области.

Що се отнася до разселените лица от трети държави, които са изправени пред висока степен на риск да бъдат обект на безогледно насилие при извънредни ситуации на въоръжен конфликт и които не могат да се завърнат в своята страна на произход и се нуждаят от бърза закрила, когато пристигнат в ЕС, в работния документ на службите на Комисията също така се стига до заключението, че съществуващите мерки за предоставяне на бърз достъп до закрила, изглежда, вече не са подходящи. В документа се подчертава, че според проучването¹² относно Директивата за временната закрила¹³ заинтересованите страни се обединяват около мнението, че е било почти невъзможно държавите членки да се споразумеят относно евентуалното задействане на Директивата за временната закрила. Поради това в работния документ на службите на Комисията се заключава, че Директивата за временната закрила вече не отговаря на настоящата действителност в държавите членки и трябва да бъде отменена. Въпреки това в него се признава, че определени групи от граждани на трети държави, изложени на висок риск, трябва да получават закрила бързо — незабавно. В това отношение настоящото предложение гарантира, че лицата, на които е предоставена незабавна закрила, се ползват от икономически и социални права, които са равностойни на правата на бенефициерите на субсидиарна закрила по силата на Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламента относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище]. Тези права включват защита срещу връщане, информация относно правата и задълженията, свързани със статута им, запазване на целостта на семейството, право на издаване на разрешение за пребиваване, свобода на движение в рамките на държавата членка, достъп до заетост, достъп до образование, достъп до процедури за признаване на квалификации и валидиране на умения, социална сигурност и социално

¹² Осъществено от ICF за ГД „Миграция и вътрешни работи“, януари 2016 г.

¹³ Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12).

подпомагане, здравеопазване, права, свързани с непридружени ненавършили пълнолетие лица, достъп до жилищно настаняване, достъп до мерки за интеграция и помощ за репатриране.

3.2. Консултации със заинтересованите страни

Комисията проведе редица консултации с Европейския парламент, държавите членки и заинтересованите страни, за да събере техните мнения във връзка с Новия пакт за миграцията и убежището. Успоредно с това румънското, финландското и хърватското председателство проведеха както стратегически, така и технически обмен относно бъдещето на различни аспекти на миграционната политика, включително убежището, връщането, отношенията с трети държави в областта на обратното приемане и реинтеграцията. Тези консултации показаха подкрепа за едно ново начало на европейската политика в областта на убежището и миграцията с цел спешно преодоляване на недостатъците в общата европейска система за убежище, подобряване на ефективността на връщането и създаване на истинска европейска система за връщане, укрепване на отношенията ни с трети държави в областта на обратното приемане и осигуряване на устойчива реинтеграция на мигрантите след завръщането им в страните на произход.

Преди стартирането на Новия пакт за миграцията и убежището Комисията започна непрекъснати интензивни консултации с Европейския парламент. Комисията проведе също така две серии от посещения и двустранни консултации с всяка държава членка поотделно през първите 100 дни на своята работа, както и по-скоро, преди представянето на пакта. Целта на консултациите беше да се съберат мнения и идеи относно бъдещия европейски пакт за миграцията и убежището. Държавите членки участваха активно в тези консултации, обединени около необходимостта от единство, от постепенен напредък в намирането на решение за слабите места на настоящата система, от нова система за разпределение на отговорностите, за която могат да допринесат всички държави членки, от силна защита на границите, както и около значението на външното измерение на миграцията и подобряването на връщанията.

В рамките на тези обсъждания няколко държави членки изтъкнаха необходимостта да се прави разграничение между нормални ситуации и ситуации на криза и изразиха предпочитание към включването им в различни инструменти.

Държавите членки и Европейският парламент подкрепиха необходимостта от напредък при преодоляването на слабостите на настоящата система, необходимостта от нова система за справедливо разпределение на отговорностите, за която могат да допринасят всички държави членки, от силна защита на границите, зачитане на основните права във всички аспекти на политиката на ЕС в областта на миграцията, значението на външното измерение на миграцията, включително законните и безопасни пътища, и подобряване на връщанията.

По време на финландското председателство бяха организирани редица семинари и обсъждания в рамките на различни форуми на Съвета, включително конференцията Тампере 2.0, проведена на 24—25 октомври 2019 г. в Хелзинки, и Форумът от Залцбург, проведен във Виена на 6—7 ноември 2019 г., на които държавите членки призоваха за необходимостта от определяне на правила за дерогация по време на криза.

Комисар Йохансон на няколко пъти проведе целеви консултации с международни организации, организации на гражданското общество, съответни местни неправителствени организации в държавите членки, социални и икономически партньори. В рамките на този процес на консултации бяха представени конкретни

препоръки във връзка с необходимостта от по-нататъшно разработване на общ подход по отношение на специфични за децата стандарти в съответствие със Съобщението от 2017 г. относно децата мигранти¹⁴. В рамките на консултативния форум, създаден от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO), бяха проведени и консултации с гражданското общество по теми като началните стъпки от процедурата за предоставяне на убежище (2019 г.).

Комисията също така взе под внимание конкретни препоръки на национални и местни органи¹⁵, неправителствени и международни организации, като ВКБООН¹⁶, Международната организация по миграция (МОМ)¹⁷, както и на аналитични центрове и академични среди, относно това как да се предвиди ново начало в областта на миграцията и да се отговори на настоящите предизвикателства, свързани с миграцията, като същевременно се спазват стандартите за права на човека. Според тях в рамките на новото начало на реформата следва да се преразгледат някои правила за определяне на отговорността и да се осигури механизъм за солидарност, включително за лицата, свалени на брега след операции по търсене и спасяване. Неправителствените организации също се застъпват за общо разбиране на отговорността между държавите членки и призовават за преразглеждане на правилата от Дъблин, така че да бъде включен по-постоянен механизъм за преместване¹⁸.

Комисията също така взе предвид приноса и проучванията на Европейската мрежа за миграцията¹⁹, които бяха стартирани по нейна инициатива и през последните години доведоха до няколко специализирани проучвания и *ad hoc* запитвания.

Редица държави членки и заинтересовани страни изтъкнаха необходимостта от добре управлявана система за миграция, част от арсенала на която е принципът, че по време на криза, причинена от масово навлизане на лица на територията на държава членка, преместването следва да бъде мярката за солидарност по подразбиране, за да се облекчи бързо натискът върху тази държава членка. Освен това, с оглед на поуките, извлечени от пандемията от COVID-19, всички държави членки и заинтересовани страни многократно призоваха Комисията да вземе предвид тези поуки и да гарантира, че правната уредба е в състояние да се справи с подобни ситуации на форсмажорни обстоятелства в бъдеще.

В този контекст Комисията внимателно оцени представените аргументи и заключи, че наред с настоящите законодателни предложения е необходимо да се предвиди рамка, която може да бъде задействана по време на кризи и форсмажорни обстоятелства, за да

¹⁴ С Инициативата за децата мигранти се призовава за общ подход за решаване на проблема с изчезналите (непридружените и отделените от семействата си) деца, за създаване на ефективни механизми за справяне с рисковете от трафик и за приемане на специфични за децата стандарти за процедурите за предоставяне на убежище.

¹⁵ Например Берлинския план за действие относно нова европейска политика в областта на убежището, 25 ноември 2019 г., подписан от 33 организации и общини.

¹⁶ Препоръки на ВКБООН за предложения от Европейската комисия Пакт за миграцията и убежището, януари 2020 г.

¹⁷ Препоръки на Международната организация по миграция (МОМ) за новия Пакт на Европейския съюз за миграцията и убежището, февруари 2020 г.

¹⁸ Доклад по проект на Центъра за европейски политически изследвания (CEPS), „Договорености за търсене и спасяване, сваляне на брега и преместване в Средиземноморието. Отплаване от отговорност?“ (*Search and rescue, disembarkation and relocation arrangements in the Mediterranean. Sailing Away from Responsibility?*), юни 2019 г.

¹⁹ Всички проучвания и доклади на Европейската мрежа за миграцията могат да бъдат намерени на следния адрес: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network_en

се окаже незабавна подкрепа на изправената пред такива ситуации държава членка или държави членки чрез въвеждането на специфични правила за прилагането на установения в Регламента относно управлението на убежището и миграцията задължителен механизъм за солидарност или чрез други процедурни елементи, които може да са необходими на държавите членки или на Съюза като цяло.

3.3. Основни права

В настоящото предложение се зачитат основните права и се съблюдават принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз, както и задълженията, произтичащи от международното право.

Предвидената в настоящия регламент рамка се прилага при пълно зачитане на основните права, залегнали в Хартата, включително правото на човешко достойнство (член 1), забраната на изтезанията и на нечовешкото или унижително отношение или наказание (член 4), правото на защита на личните данни (член 8), правото на убежище (член 18), защитата срещу *връщане* (член 19), недискриминацията (член 21), равнопоставеността между жените и мъжете (член 23), правата на детето (член 24) и правото на ефективни правни средства за защита (член 47). Настоящото предложение изцяло взема под внимание правата на детето и специалните потребности на уязвимите лица.

Правото на свобода и свободата на движение са защитени, доколкото, ако в контекста на правилата за дерогация към процедурата за предоставяне на убежище и връщане на границата се използва мярка за задържане, тези правила за дерогация могат да се прилагат само в строго регулирана рамка и за ограничен период от време.

Що се отнася до прилагането на процедурите за управление на кризи в областта на предоставянето на убежище и връщането, гаранциите, предвидени в Регламента за процедурите за предоставяне на убежище и в Директивата за връщането, продължават да се прилагат за кандидати и незаконно пребиваващи граждани на трети държави или лица без гражданство, които са обект на процедурата на границата.

Правата на детето са защитени в предложението, като малолетните и непълнолетните лица се изключват от процедурата за управление на кризи в областта на убежището, освен при много ограничени обстоятелства, а именно в случаите, когато те представляват опасност за националната сигурност или обществения ред на съответната държава членка.

Принципът на *забрана за връщане*, залегнал в член 33 от Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и в член 19 от Хартата на основните права на Европейския съюз, се спазва и когато се прилагат дерогациите от процедурата за връщане на границата за извършване на връщане и Директивата за връщането. В предложението изрично се припомня задължението на държавите членки винаги да спазват този принцип.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Поради свързаното със ситуация на криза естество на настоящото предложение не е възможно да се направи *a priori* оценка на евентуалното отражение върху бюджета. То ще бъде определено, доколкото е възможно, в рамките на бюджета на съществуващите инструменти в областта на миграцията и убежището за периода 2021—2027 г., а при необходимост — чрез използване на механизмите за гъвкавост, предвидени в МФР за периода 2021—2027 г. Когато лицата, на които е предоставена незабавна закрила, са кандидати и за международна закрила по смисъла на Регламент (ЕС) XXX/XXX

[*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*], разпоредбите относно финансирането на приноса за преместване на такива лица са установени в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*].

Финансовите нужди са съвместими с настоящата многогодишна финансова рамка и налагат също използването на специални инструменти съгласно определеното в Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвет²⁰а¹.

Що се отнася до процедурните аспекти на предоставянето на убежище, настоящото предложение не създава финансова или административна тежест за Съюза. Следователно в това отношение то няма отражение върху бюджета на Съюза.

5. ПОДРОБНО РАЗЯСНЕНИЕ НА КОНКРЕТНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Определение за „криза“

Ситуацията на криза обхваща извънредни ситуации на масово навлизане на граждани на трети държави или на лица без гражданство, пристигащи незаконно в дадена държава членка или свалени на нейна територия след операции по търсене и спасяване, като тази ситуация е от такъв мащаб, като пропорция от населението и БВП на съответната държава членка, и от такова естество, че води до нефункциониране на системата за убежище, приемане или връщане на държавата членка или до непосредствен риск от такива извънредни ситуации на масово навлизане. Предложението обхваща такива ситуации само ако се докаже, че те биха имали сериозни последици за функционирането на общата европейска система за убежище или за общата рамка, както е посочено в предложения Регламент относно управлението на убежището и миграцията.

Специфични правила за задължителното прилагане в ситуация на криза на установения в Регламента относно управлението на убежището и миграцията механизъм за солидарност

5.1. Задължителна солидарност в ситуация на криза

С предложението се въвеждат специфични правила за прилагането в ситуации на криза на установения в предложението за Регламент относно управлението на убежището и миграцията механизъм за солидарност, в който се предвиждат задължителни мерки под формата на преместване или спонсориране на връщането. Тези специфични правила предвиждат по-широк обхват на задължителното преместване, така че то да включва всички кандидати, независимо дали са обект на процедурата на границата или не, незаконните мигранти и лицата, на които е предоставена незабавна закрила съгласно настоящия регламент. Освен това са установени съкратени срокове за задействане на предвидената в Регламента относно управлението на убежището и миграцията процедура на задължителния механизъм за солидарност. Спонсорирането на връщането, предвидено в настоящото предложение, се различава от установеното в Регламента относно управлението на убежището и миграцията, тъй като задължението за прехвърляне на незаконния мигрант на територията на спонсориращата държава членка ще бъде задействано, ако съответното лице не се е върнало или не е било

²⁰

Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 884).

изведено в рамките на четири месеца (вместо осем месеца, както е предвидено в Регламента относно управлението на убежището и миграцията).

С настоящото предложение се предоставят правомощия на Комисията да приема актове за изпълнение в съответствие с член 291 от ДФЕС по отношение на задействането на преместване на кандидати за международна закрила, незаконни мигранти и лица, на които е предоставена незабавна закрила съгласно настоящия регламент, както и на спонсориране на връщането, свързано със задължението за прехвърляне на незаконно пребиваващи граждани на трети държави, за които следва да бъде приложено спонсориране на връщането, които не са се върнали в определените срокове.

За задействане на специфичните правила за солидарност Комисията трябва да установи, че дадена държава членка е изправена пред ситуация на криза, която се дължи на извънредна ситуация на масово навлизане на граждани на трети държави или на лица без гражданство, пристигащи незаконно, като тази ситуация е от такъв мащаб и естество, че води до нефункциониране на системата за убежище, приемане или връщане на държавата членка и която може да има сериозни последици за функционирането на общата европейска система за убежище или за общата рамка, както е посочено в предложениия Регламент относно управлението на убежището и миграцията, или да доведе до непосредствен риск от такава ситуация.

Комисията оценява мотивираното искане на държава членка за прилагане на специфичните правила за задължителна солидарност и определя дали е налице ситуация на криза въз основа на обоснована информация, по-специално информацията, събрана от Комисията съгласно механизма на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията (Подобен план за подготвеност и кризи в областта на миграцията), от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището съгласно Регламент (ЕС) № 439/2010, от Европейската агенция за гранична и брегова охрана съгласно Регламент (ЕС) 2019/1896 и доклада за управлението на миграцията, посочен в предложениия Регламент относно управлението на убежището и миграцията.

Когато самата държава членка е държава членка, подложена на натиск, и се ползва от мерки за солидарност за подкрепа, включително когато се ползва от такива мерки съгласно Регламента относно управлението на убежището и миграцията, тя се освобождава от задължението да допринася за преместването или да извършва спонсориране на връщането по настоящия регламент.

Преди приемането на акт за изпълнение Комисията свиква форум за солидарност при кризи с цел обсъждане на констатациите от своята оценка и определяне на солидарната реакция.

5.2. Обхват на задължителните мерки за солидарност и специфичните правила относно прилагането на механизма за солидарност в ситуации на криза

По отношение на преместването обхватът на настоящото предложение е разширен в сравнение с този, предвиден за ситуациите на натиск в Регламента относно управлението на убежището и миграцията, тъй като той ще се прилага и за кандидатите за международна закрила при процедурата на границата, незаконните мигранти и лицата, на които е предоставена незабавна закрила съгласно настоящия регламент. Прехвърлянето на незаконно пребиваващи граждани на трети държави или на лица без гражданство, за които следва да бъде приложено спонсориране на връщането, от държавата членка в криза в спонсориращата държава членка ще се приложи, ако връщането не е приключило успешно в рамките на четири месеца, т.е. след период, по-

кратък от определения в Регламента относно управлението на убежището и миграцията (осем месеца).

Процедурата за изпълнение на мерките за солидарност съгласно настоящото предложение ще се извършва в рамките на конкретни съкратени срокове в сравнение с предвидените в Регламента относно управлението на убежището и миграцията. Следователно от държавите членки ще се изисква да представят план за солидарен отговор при кризи в срок от една седмица след приключването на оценката за наличие на ситуация на криза в съответната държава членка и след свикването от Комисията на форума за солидарност. След това в срок от една седмица Комисията приема акта за изпълнение, в който се определят мерките за солидарност за всяка държава членка.

В акта за изпълнение се определя броят на лицата, които трябва да бъдат преместени и/или за които следва да бъде приложено спонсориране на връщането от държавата членка в ситуация на криза, и се определя разпределението на тези лица между държавите членки въз основа на коефициент на разпределение, основан на 50 % от населението и 50 % от БВП, както е определено в предложения Регламент относно управлението на убежището и миграцията.

За разлика от разпоредбите за солидарност на предложения Регламент относно управлението на убежището и миграцията, настоящото предложение не включва мерки за солидарност в областта на изграждането на капацитет, оперативната подкрепа и сътрудничеството с трети държави, тъй като подобни мерки от по-дългосрочен характер са по-добре адаптирани към ситуации на натиск. Тъй като по време на криза е необходимо бързо да се облекчи ситуацията, породена от наличието на масово навлизане на лица, с настоящото предложение за регламент вниманието следва да се съсредоточи върху тези аспекти на солидарността. Освен това всички потребности, които възникват в областта на изграждането на капацитет, оперативната подкрепа и сътрудничеството с трети държави, ще бъдат обхванати от механизма на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията (Подробен план за подготвеност и кризи в областта на миграцията и Механизъм за гражданска защита на Съюза).

Актът за изпълнение се приема в съответствие с член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 5 от него, като при надлежно обосновани наложителни причини за спешност поради наличие на ситуация на криза в ползваща се държава членка на Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение с незабавно приложение, които остават в сила за срок, не по-дълъг от една година.

5.3. Процедури за предоставяне на убежище и за връщане в ситуация на криза

Критерии и процедурни разпоредби: В член 3 се определят процедурните стъпки за прилагане на правилата за дерогация, предвидени в членове 4, 5 и 6. Държавите членки трябва да представят мотивирано искане до Комисията, когато считат, че са в ситуация на криза и намират за необходимо прилагането на процедура за управление на кризи в областта на убежището или на процедура за управление на кризи в областта на връщането, или имат нужда да приложат дерогации от разпоредбите относно регистрирането на молби за международна закрила. Скринингът на граждани на трети държави в съответствие с правилата, установени в Регламента за скрининга, следва да се прилага с възможност за удължаване на петдневния срок с още пет дни, както е посочено в този регламент. Дерогациите могат да бъдат поискани поотделно или кумулативно, но условията, определени за прилагането на всеки член, трябва да бъдат

изпълнени поотделно. По искане на една или няколко от съответните държави членки Комисията, чрез решение за изпълнение, което може да се прилага по отношение на една или повече държави членки, разрешава прилагането на правила за дерогация за срок, който се определя в самото решение. С оглед на евентуалната необходимост от незабавни действия държавите членки могат да започнат да прилагат едностранно разпоредбата относно удължаването на срока за регистрация с най-много петнадесет дни, след което Комисията може или да разреши по-нататъшното ѝ прилагане, или да реши да не го прави. Прилагането на правилата за дерогация има ясен график за всички случаи: шест месеца, които могат да бъдат удължени най-много до една година, за разпоредбите относно процедурата за управление на кризи в областта на убежището и процедурата за управление на кризи в областта на връщането и най-много четири седмици за прилагането на дерогация от изискването за регистриране на кандидатите за международна закрила. Този четириседмичен срок може да бъде подновен след допълнително искане от съответната държава членка, но в никакъв случай не следва да надвишава дванадесет седмици общо.

Процедура за управление на кризи в областта на убежището: В член 4 се предвижда възможност държавите членки да ползват дерогация от процедурата за предоставяне на убежище на границата съгласно член 41 от предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище, като вземат решения по същество на дадена молба в контекста на процедура на границата, когато кандидатът е с гражданство с процент на признаване в целия ЕС от 75 % или по-малко, в допълнение към случаите, изброени в член 41 от Регламента за процедурите за предоставяне на убежище. Прагът на процента на признаване от 75 % или по-малко е предназначен да послужи на държавите членки като основа за бързо насочване на граждани на трети държави и лица без гражданство към редовна процедура за предоставяне на убежище на границата, като същевременно не се предрешава изходът от техните молби за предоставяне на убежище. Той се различава от процента на признаване от 20 % в Регламента за процедурите за предоставяне на убежище, който представлява основание за ускоряване на разглеждането. Съответно държавите членки трябва да продължат да прилагат процедурата на границата спрямо всички случаи, предвидени в Регламента за процедурите за предоставяне на убежище (заплаха за сигурността, кандидати от държава с по-малко от 20 % от средния за ЕС процент на признаване), но могат да прилагат процедурата на границата по отношение на всички други кандидати от държава с процент на признаване в целия ЕС от 75 % или по-малко. Освен това в ситуация на криза процедурата на границата може да се прилага от държавите членки за допълнителен срок от осем седмици, с което се удължава периодът от дванадесет седмици, предвиден в Регламента за процедурите за предоставяне на убежище.

Процедура за управление на кризи в областта на връщането: В член 5 се предвижда възможност държавите членки да ползват дерогации от определени разпоредби на процедурата на границата за осъществяване на връщане, установена в член 41а от предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище и в Директивата за връщането. Тези дерогации ще се прилагат по отношение на граждани на трети

държави или лица без гражданство, чиито молби са отхвърлени в контекста на процедурата за управление на кризи в областта на убежището, както и по отношение на лица, за които се прилага процедурата на границата по член 41 от предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище, чиито молби са отхвърлени преди приемането от Комисията на решение, с което се обявява, че съответната държава членка е изправена пред ситуация на криза, и които нямат право и позволение да останат след приемането на това решение. С разпоредбите за дерогация максималната продължителност на процедурата на границата за осъществяване на връщане, включително задържане като крайна мярка при необходимост, се удължава с допълнителен срок от осем седмици и се въвеждат нови специфични и целенасочени случаи, които допълват определените в предложението за преработване на Директивата за връщането, при които в отделни случаи може да се предположи, че съществува риск от укриване, освен ако не се докаже противното.

Дерогации от разпоредбата относно регистрирането на молби за международна закрила: В член 6 се предвижда възможност държавите членки да отложат регистрирането на молби за международна закрила до четири седмици чрез дерогация от член 27 от предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище.

5.4. Удължаване на сроковете

Регистриране на молби за международна закрила: В ситуации на форсмажорни обстоятелства, при които държава членка не е в състояние да приложи крайния срок за регистриране, в член 7, чрез дерогация от член 27 от предложения Регламент за процедурите за предоставяне на убежище, се предвижда удължаване с четири седмици на срока, в който държавите членки следва да регистрират молбите за международна закрила. Държавите членки, изправени пред такава ситуация на форсмажорни обстоятелства, трябва да информират Комисията за тази ситуация и да посочат точните причини за прилагането на дерогацията. По същия начин съответната държава членка уведомява Комисията за прекратяването на ситуацията на форсмажорни обстоятелства, след което удълженият срок за регистриране следва да не се прилага повече.

Срокове в Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Управление на убежището и миграцията]: Предвидени са специфични дерогации, за да се даде възможност на държавите членки, които в ситуации на форсмажорни обстоятелства не са в състояние да приложат процедурата за изпращане и отговаряне на искания за поемане на отговорност и уведомления за обратно приемане в сроковете, определени в предложения Регламент относно управлението на убежището и миграцията, или да спазят срока за прехвърляне на кандидат в компетентната държава членка, да удължат съответните срокове при строги условия. Държавите членки, изправени пред такива ситуации на форсмажорни обстоятелства, трябва да информират Комисията за тази ситуация и да посочат точните причини за прилагането на дерогацията. По същия начин съответната държава членка уведомява Комисията за прекратяването на

ситуацията на форсмажорни обстоятелства, след което удължените срокове следва да не се прилагат повече.

Удължаване на срока за задълженията за солидарност, определен в Регламент (ЕС) XXX/XXX [Управление на убежището и миграцията] и в настоящия регламент: когато поради ситуация на форсмажорни обстоятелства в определена държава членка тази държава членка не е в състояние да изпълнява своите задължения, определени в механизма за солидарност от предложения Регламент относно управлението на убежището и миграцията или предвидени в настоящия регламент, държавата членка може да уведоми Комисията за ситуацията и да удължи срока за изпълнението на такива мерки за солидарност с най-много шест месеца.

Предоставяне на незабавна закрила: В член 10 се предвижда предоставяне на статут на незабавна закрила на разселените лица, които в своята държава на произход са изправени пред изключително висок риск да бъдат обект на безогледно насилие при ситуация на въоръжен конфликт и които не могат да се завърнат в тази трета държава. Необходимостта от прилагане на този член и конкретната група на засегнатите лица се определя от Комисията в акт за изпълнение. По време на срока на прилагане, определен от акта за изпълнение, държавите членки могат да спрат разглеждането на молби за международна закрила и да предоставят незабавна закрила на лицата, които отговарят на съответните критерии. Този период на спиране може да продължи най-много една година, след което разглеждането на молбите за предоставяне на убежище трябва да бъде възобновено. Това ще гарантира необходимата защита на засегнатите лица, като същевременно ще облекчи натиска върху държавата членка, свързан с разглеждането едновременно на голям брой молби за предоставяне на убежище.

Лицата, на които е предоставена незабавна закрила, продължават едновременно с това да бъдат кандидати за международна закрила, но следва да се ползват от набора от икономически и социални права, които се прилагат по отношение на лицата, ползващи се от субсидиарна закрила, както е посочено в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище*]. Предоставянето на незабавна закрила не освобождава държавата членка от задължението да определи компетентната за разглеждането на молбата държава членка в съответствие с Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*], но позволява на засегнатото лице да има такъв статут по време на извършването на процедурата съгласно посочения регламент. Ако друга държава членка бъде определена за компетентна, незабавната закрила се прекратява, когато бъде извършено прехвърлянето съгласно посочения регламент. Ако засегнатите лица се преместят в друга държава членка и кандидатстват за международна закрила там, компетентната държава членка ще бъде задължена също така да ги приеме обратно в съответствие с Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*]. Като се има предвид, че настоящото предложение включва специфични правила за преместване в ситуации на криза, причинени от масово навлизане на лица на територията на държава членка, и че основните разпоредби за такова преместване се съдържат в настоящото предложение и в предложението за Регламент относно управлението на убежището и

миграцията, Комисията възнамерява да оттегли своето предложение от 2015 г. за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на механизъм за преместване в кризисни ситуации и за изменение на Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство²¹.

Предвид развитието на понятията и правилата за условията за предоставяне на международна закрила и с оглед на факта, че в настоящия регламент се определят правила за предоставяне на статут на незабавна закрила в ситуации на криза, Директивата за временната закрила следва бъде отменена. Съгласно настоящото предложение незабавна закрила следва да се предоставя на разселените лица от трети държави, които са изправени пред висока степен на риск да бъдат обект на безогледно насилие при извънредни ситуации на въоръжен конфликт и които не могат да се завърнат в държавата си на произход.

²¹ COM(2015) 450 final.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за справяне със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 78, параграф 2, букви в), г) и д) и член 79, параграф 2, буква в) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) При създаването на пространство на свобода, сигурност и правосъдие Съюзът следва да осигурява отсъствието на контрол на лицата на вътрешните граници и да развива обща политика по въпросите на убежището, имиграцията и контрола на външните граници, която се основава на солидарността между държавите членки и е справедлива спрямо гражданите на трети държави.
- (2) За тази цел е необходим цялостен подход с оглед изграждането на взаимно доверие между държавите членки.
- (3) Цялостният подход следва да обединява политиките в областта на убежището, управлението на миграцията, връщането, защитата на външните граници и партньорството със съответни трети държави, като се отчита, че ефективността на цялостния подход зависи от съвместното и интегрирано разглеждане на всички компоненти. Цялостният подход следва да гарантира, че Съюзът разполага със специфични правила за ефективно управление на миграцията, включително задействането на задължителен механизъм за солидарност, както и че са въведени всички необходими мерки за предотвратяване на кризи.

¹ ОВ С , г., стр.

² ОВ С , г., стр. .

- (4) Въпреки въвеждането на необходимите превантивни мерки не може да се изключи възникването на ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището поради обстоятелства извън контрола на Съюза и неговите държави членки.
- (5) Настоящият регламент следва да допринесе за цялостния подход и да го допълни чрез определяне на специфичните процедури и механизми в областта на международната закрила и връщането, които следва да се прилагат при извънредните обстоятелства на ситуация на криза. Той следва да гарантира по-специално ефективното прилагане на принципа на солидарност и на справедливо разпределение на отговорностите, както и адаптирането на съответните правила относно процедурите за предоставяне на убежище и за връщане, така че държавите членки и Съюзът да разполагат с необходимите инструменти, включително достатъчно време за изпълнението на тези процедури.
- (6) Масовото навлизане на лица, преминаващи границата незаконно и в рамките на кратък период от време, може да доведе до ситуация на криза в определена държава членка. Това може да има последици и за функционирането на системата за убежище и миграция не само в тази държава членка, но и в Съюза като цяло, дължащи се на неразрешеното движение и липсата на капацитет в държавата членка на първото влизане за обработване на молбите за международна закрила на такива граждани на трети държави. Необходимо е да се определят специфични правила и механизми, които следва да дават възможност за ефективни действия за справяне с такива ситуации.
- (7) Освен пред ситуации на криза, държавите членки могат да бъдат изправени пред необичайни и непредвидими обстоятелства извън техния контрол, чиито последици не биха могли да бъдат избегнати въпреки положената дължима грижа. Такива форсмажорни обстоятелства биха могли да направят невъзможно спазването на сроковете, определени в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*] и Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*], за регистрирането на молби за международна закрила или за изпълнението на процедурите за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила. С цел да се гарантира, че общата система за убежище продължава да функционира по ефикасен и справедлив начин, като същевременно се осигурява своевременно разглеждане на нуждите от международна закрила и правна сигурност, в такива ситуации следва да се прилагат по-дълги срокове за регистрирането на молби и за процедурните стъпки, необходими за определяне на отговорността и прехвърлянето на кандидати към компетентната държава членка. Държавите членки, изправени пред ситуация на форсмажорни обстоятелства, следва да могат също да прилагат в рамките на удължен срок, когато това е необходимо, мерките за солидарност, които трябва да предприемат в съответствие с механизма за солидарност, установен в настоящия регламент и в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*].
- (8) Механизмът за солидарност в ситуации на миграционен натиск, определен в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*], следва да

бъде адаптиран към специфичните нужди на ситуациите на криза, като се разшири персоналният обхват на предвидените в посочения регламент мерки за солидарност и се определят по-кратки срокове.

- (9) Приемането на мерки по отношение на определена държава членка следва да не засяга възможността Съветът да приема временни мерки по предложение на Комисията съгласно член 78, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз в случай на извънредна ситуация в държава членка, характеризираща се с внезапно навлизане на граждани на трети държави.
- (10) С цел бързо облекчаване на натиска, пред който е изправена държава членка в ситуация на криза, обхватът на преместването следва да включва всички категории кандидати за международна закрила, включително лицата, на които е предоставена незабавна закрила, както и лицата, на които е предоставена международна закрила, и незаконните мигранти. Освен това държава членка, която предоставя спонсориране на връщането, следва да прехвърли незаконно пребиваващия гражданин на трета държава от ползващата се държава членка, ако съответното лице не се върне или не бъде изведено в рамките на четири месеца, вместо осем месеца, както е предвидено в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*].
- (11) Процедурните правила, установени в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*] за извършване на преместване и спонсориране на връщането, следва да се прилагат с цел гарантиране на правилното изпълнение на мерките за солидарност в ситуация на криза, въпреки че те следва да бъдат коригирани, за да се вземат предвид сериозността и спешността на ситуацията.
- (12) В ситуации на криза държавите членки може да се нуждаят от по-широк набор от мерки, за да се справят по подходящ начин с масово навлизане на граждани на трети държави и да контролират неразрешено движение. Тези мерки следва да включват прилагането на процедура за управление на кризи в областта на убежището и процедура за управление на кризи в областта на връщането.
- (13) За да се даде възможност на държавите членки да се справят с голям брой молби за международна закрила в ситуации на криза, следва да се определи по-дълъг срок за регистриране на подадените по време на такива ситуации на криза молби за международна закрила. Такова удължаване следва да не засяга правата на кандидатите за убежище, гарантирани от Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (14) За да се гарантира, че държавите членки разполагат с необходимата гъвкавост, когато са изправени пред голямо навлизане на мигранти, които изразяват намерението си да кандидатстват за убежище, следва да бъде разширено прилагането на процедурата на границата, установена в член 41 от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*], а процедурата за управление на кризи в областта на убежището следва да позволява на държавите членки да вземат решение в рамките на процедура на границата и по същество на дадена молба, в случай че кандидатът е гражданин на трета държава или — в случая на лица без гражданство — е имал предишно обичайно

пребиваване в трета държава, за която процентът на решенията, с които се предоставя международна закрила в целия Съюз, е 75 % или по-малко. В резултат на това при прилагането на процедурата на границата при кризи държавите членки следва да продължат да прилагат процедурата на границата, предвидена в член 41 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*], но биха могли да разширят прилагането на процедурата на границата, така че да обхваща и граждани, идващи от трети държави, където средният процент на признаване за ЕС е над 20 %, но под 75 %.

- (15) Скринингът на граждани на трети държави в съответствие с правилата, установени в Регламент (ЕС) № XXX/XXX [*Регламент за скрининга*], следва да се прилага с възможност за удължаване на 5-дневния срок с още пет дни, както е посочено в този регламент.
- (16) В ситуация на криза, с оглед на възможния натиск върху системата за предоставяне на убежище, държавите членки следва да имат възможността да не разрешават на тяхна територия да влизат кандидати, подлежащи на процедура на границата, за по-дълъг срок от предвидения в член 41, параграфи 11 и 13 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*]. Процедурите обаче следва да бъдат приключени възможно най-бързо и при всички положения периодите следва да бъдат удължени само с един допълнителен срок, който не надвишава осем седмици; ако тези процедури не могат да приключат с изтичането на този удължен срок, на кандидатите следва да бъде разрешено да влязат на територията на държава членка с цел приключване на процедурата за международна закрила.
- (17) Процедурата за управление на кризи в областта на връщането следва да улесни, в условията на криза, връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави, чиито молби са били отхвърлени в контекста на процедура за управление на кризи в областта на убежището и които нямат право, нито позволение да останат, като предостави на компетентните национални органи необходимите инструменти и достатъчно време за надлежно провеждане на процедурите за връщане. За да може да се реагира на ситуации на криза по ефективен начин, процедурата за управление на кризи в областта на връщането следва да се прилага и за кандидати, граждани на трети държави и лица без гражданство, по отношение на които се прилага процедурата на границата, посочена в член 41 от предложения Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*], чиито молби са били отхвърлени преди приемането на решение на Комисията, с което се обявява, че дадена държава членка е изправена пред ситуация на криза, и които нямат право, нито позволение да останат след това решение.
- (18) При прилагането на процедурата за управление на кризи в областта на връщането незаконно пребиваващите граждани на трети държави или лица без гражданство, които нямат право, нито позволение да останат, не следва да получават разрешение да влизат на територията на съответната държава членка и следва да бъдат държани на местата, посочени в член 41a, параграф 2 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*], за срок, който може да

- бъде по-дълъг от установения в посочения член, за да се даде възможност на органите да се справят със ситуациите на криза и да приключат процедурите за връщане; за тази цел максималната продължителност от 12 седмици на процедурата на границата за извършване на връщане, предвидена в член 41a, параграф 2 от Регламент (ЕС) XXX/ XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*], може да бъде удължена с допълнителен срок, който не може да надхвърля осем седмици. През този период следва да бъде възможно незаконно пребиваващите граждани на трети държави да бъдат задържани в изпълнение на член 41a, параграфи 5 и 6 от Регламент (ЕС) XXX/ XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*], при условие че са спазени гаранциите и условията за задържане, предвидени в Директива XXX/XXX/ЕС [*преработен текст на Директивата за връщането*], включително индивидуална оценка на всеки случай, съдебен контрол на задържането и подходящи условия на задържане.
- (19) За да се даде възможност за правилното управление на ситуация на криза и да се гарантира добро адаптиране на съответните правила относно процедурите за предоставяне на убежище и за връщане, чрез решение за изпълнение Комисията следва да разреши на съответните държави членки, при мотивирано искане от тяхна страна, да прилагат съответните правила за дерогация. С такова решение за изпълнение би могло да се разреши на една или повече държави членки, отправили искане за това, да използват дерогация от съответните правила.
- (20) Комисията следва да разглежда мотивирани искания, подадени от държава членка, като взема предвид обоснованата информация, събрана съгласно Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за Агенцията в областта на убежището*] и Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета³, както и доклада за управлението на миграцията, посочен в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*].
- (21) За да осигури на държавите членки допълнителното време, необходимо за справяне със ситуацията на криза, като същевременно гарантира ефективен и възможно най-бърз достъп до съответните процедури и права, Комисията следва да разреши прилагането на процедурата за управление на кризи в областта на убежището и процедурата за управление на кризи в областта на връщането за срок от шест месеца, който може да бъде удължен до срок, не по-дълъг от една година. След изтичането на съответния срок удължените срокове, предвидени в процедурите за управление на кризи в областта на убежището и на връщането, следва да не се прилагат за нови молби за международна закрила.
- (22) По същите причини Комисията следва да разреши прилагането на правила за дерогация по отношение на крайния срок за регистрация за срок до четири седмици, който следва се подновява при ново мотивирано искане, подадено от

³ Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1).

съответната държава членка. Общият срок на прилагане следва обаче да не надвишава дванадесет седмици.

- (23) В ситуация на криза държавите членки следва да имат възможността да преустановят разглеждането на молби за международна закрила, направени от разселени лица от трети държави, които не могат да се завърнат в държавата си на произход, където биха били изправени пред висок риск да бъдат обект на безогледно насилие при изключителни ситуации на въоръжен конфликт. В такъв случай на тези лица следва да бъде предоставен статут на незабавна закрила. Държавите членки следва да възобновят разглеждането на молбите им най-късно една година след преустановяването.
- (24) Лицата, на които е предоставена незабавна закрила, следва да продължат да бъдат считани за кандидати за международна закрила предвид висящата им молба за международна закрила по смисъла на Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*], както и по смисъла на Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*].
- (25) Държавите членки следва да гарантират, че лицата, на които е предоставен статут на незабавна закрила, имат ефективен достъп до всички права, предвидени в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище*], които са приложими и са равностойни на правата, с които се ползват лицата, на които е предоставена субсидиарна закрила.
- (26) С цел да се извърши правилна оценка на молбите за международна закрила, подадени от лица, на които е предоставена незабавна закрила, процедурите за предоставяне на убежище следва да бъдат възобновени най-късно една година след преустановяването на прилагането на тези процедури.
- (27) След приемането на Директива 2001/55/ЕО на Съвета⁴ правилата относно условията, на които трябва да отговарят лицата, на които е предоставена международна закрила, претърпяха значително развитие. Като се има предвид, че с настоящия регламент се определят правила за предоставяне на статут на незабавна закрила в ситуации на криза на разселени лица от трети държави, които не могат да се върнат в своята държава на произход, и се предвиждат специални правила за солидарност по отношение на такива лица, Директива 2001/55/ЕО следва да бъде отменена.
- (28) Следва да се установят специални правила за ситуации на форсмажорни обстоятелства, за да се даде възможност на държавите членки да удължават сроковете, определени в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*], при строги условия, когато поради извънредната ситуация е невъзможно да се спазят тези срокове. Това удължаване следва да се прилага за сроковете, определени за изпращане и отговаряне на искания за поемане на

⁴

Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12).

отговорност и уведомления за обратно приемане, както и за срока за прехвърляне на кандидат в компетентната държава членка.

- (29) Следва също така да се установят специални правила за ситуации на форсмажорни обстоятелства, за да се даде възможност на държавите членки да удължават сроковете за регистрация на молби за международна закрила в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*] при строги условия. В тези случаи молбите за международна закрила следва да бъдат регистрирани от тази държава членка най-късно четири седмици от момента на тяхното подаване.
- (30) В такива ситуации на форсмажорни обстоятелства съответната държава членка следва да уведоми Комисията и когато е приложимо, останалите държави членки за намерението си да прилага съответните дерогации от тези срокове, а също и за точните причини за планираното им прилагане, както и за срока, в който ще се прилагат.
- (31) В ситуации на форсмажорни обстоятелства, които правят невъзможно дадена държава членка да спазва задължението за предприемане на мерки за солидарност в сроковете, установени в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*] и в настоящия регламент, следва да бъде възможно тази държава членка да уведоми Комисията и другите държави членки за точните причини, поради които счита, че е изправена пред такава ситуация, и да удължи срока за предприемане на мерки за солидарност.
- (32) Когато дадена държава членка вече не е изправена пред ситуация на форсмажорни обстоятелства, тя следва възможно най-бързо да уведоми Комисията и когато е приложимо, останалите държави членки за преустановяването на ситуацията. Сроковете за дерогация от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*] не следва да се прилагат за нови молби за международна закрила, които са подадени след датата на това уведомление, или за граждани на трети държави или лица без гражданство, за които е установено, че пребивават незаконно след тази дата. При такова уведомление следва да започнат да се прилагат сроковете, посочени в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*].
- (33) За да се подпомогнат държавите членки, които извършват преместване като мярка за солидарност, следва да се предостави финансова подкрепа от бюджета на ЕС.
- (34) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) №182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁵.

⁵ Регламент (ЕС) №182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр.13).

- (35) Процедурата по разглеждане следва да се използва за приемането на мерки за солидарност в ситуации на криза с цел разрешаване на прилагането на процедурни правила за дерогация и за задействане на предоставянето на статут на незабавна закрила.
- (36) Комисията следва да приеме актове за изпълнение с незабавно приложение при надлежно обосновани наложителни причини за спешност поради текущо състояние на криза в държавите членки.
- (37) Настоящият регламент зачита основните права и съблюдава принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално зачитането на човешкото достойнство, правото на живот, забраната на изтезанията и на нечовешкото или унижително отношение или наказание, правото на убежище и защитата в случай на принудително отвеждане, експулсиране и екстрадиране. Регламентът следва да се прилага в съответствие с Хартата и с общите принципи на правото на Съюза, както и международното право, включително защитата на бежанците, задълженията по отношение на правата на човека и забраната за връщане.
- (38) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Като се има предвид, че член 8 от настоящия регламент представлява изменения по смисъла на член 3 от Споразумението, сключено между Европейската общност и Кралство Дания относно критериите и механизмите за определяне на държава, която е компетентна за разглеждане на молба за убежище, подадена на територията на Дания или друга държава — членка на Европейския съюз, и системата „Евродак“ за сравняване на дактилоскопични отпечатаци с оглед ефективното прилагане на Дъблинската конвенция⁶, Дания трябва да уведоми Комисията за своето решение дали да приложи или не съдържанието на тези изменения при приемането на измененията или в срок от 30 дни след това.
- (39) [В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Ирландия уведоми за желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящия регламент.]

ИЛИ

- (40) [В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.]
- (41) По отношение на Исландия и Норвегия член 8 от настоящия регламент представлява ново законодателство в област, обхваната от предмета на

⁶ ОВ L 66, 8.3.2006 г., стр. 38.

приложението към Споразумението между Европейската общност и Република Исландия и Кралство Норвегия относно критериите и механизмите за определяне на държавата, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в държава членка или в Исландия или Норвегия⁷.

- (42) По отношение на Швейцария член 8 от настоящия регламент представлява актове или мерки за изменение или допълнение на разпоредбите на член 1 от Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно критериите и механизмите за определяне на държавата, компетентна да разгледа молба за убежище, подадена в държава членка или в Швейцария⁸.
- (43) По отношение на Лихтенщайн член 8 от настоящия регламент представлява актове или мерки за изменение или допълнение на разпоредбите на член 1 от Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно критериите и механизмите за определяне на държавата, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, подадена в държава членка или в Швейцария, на който се позовава член 3 от Протокола между Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно критериите и механизмите за определяне на държавата, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, подадена в държава членка или в Швейцария⁹,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I — ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. Настоящият регламент се отнася до ситуациите на криза и на форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището в рамките на Съюза и предвижда специални правила за дерогация от посочените в регламенти (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*] и (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*] и в Директива XXX [*преработен текст на Директивата за връщането*].
2. За целите на настоящия регламент ситуация на криза следва да се разбира като:
 - а) извънредна ситуация на масово навлизане на граждани на трети държави или на лица без гражданство, които пристигат незаконно в държава членка или са свалени на брега на нейна територия след операции по търсене и спасяване, като тази ситуация е от такъв мащаб като пропорция от населението и БВП на съответната държава членка и от такова естество, че води до нефункциониране на

⁷ ОВ L 93, 3.4.2001 г., стр. 40.

⁸ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 5.

⁹ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 37.

системата за убежище, приемане или връщане на държавата членка и може да доведе до сериозни последици за функционирането на общата европейска система за убежище или на общата рамка, както е предвидено в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*], или

- б) непосредствен риск от такава ситуация.

ГЛАВА II — МЕХАНИЗЪМ ЗА СОЛИДАРНОСТ

Член 2

Солидарност в ситуации на криза

1. За целите на предоставянето на солидарен принос в полза на държава членка при ситуации на криза, както е посочено в член 1, параграф 2, буква а), се прилага *mutatis mutandis* част IV от Регламент (ЕС) XXX /XXX [*Управление на убежището и миграцията*], с изключение на член 45, параграф 1, буква г), членове 47, 48 и 49, член 51, параграф 3, буква б), подточка iii) и член 51, параграф 4, член 52, параграфи 2 и 5 и член 53, параграф 2, втора и трета алинея.
2. Чрез дерогация от член 50, параграф 3 оценката, посочена в същия параграф, обхваща ситуацията в съответната държава членка през предходния [един] месец.
3. Чрез дерогация от член 51, параграф 1, член 52, параграф 3 и член 53, параграф 1 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*] сроковете, посочени в тези разпоредби, се съкращават на една седмица.
4. Чрез дерогация от член 51, параграф 2 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*] в посочения в този регламент доклад се посочва дали съответната държава членка е в ситуация на криза, както е определено в член 1, параграф 2, буква а) от настоящия регламент.
5. Чрез дерогация от член 51, параграф 3, буква б), подточка ii), член 52, параграф 1 и член 52, параграф 3, първа алинея и член 53, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕС) XXX /XXX [*Управление на убежището и миграцията*] преместването включва не само лицата, посочени в член 45, параграф 1, букви а) и в) от посочения регламент, но и лицата, посочени в член 45, параграф 2, букви а) и б).
6. Чрез дерогация от член 54 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*] делът, изчислен в съответствие с формулата, указана в посочения член, се прилага и за мерките, определени в член 45, параграф 2, букви а) и б) от същия регламент.
7. Чрез дерогация от член 55, параграф 2 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*] посоченият в него срок се определя на четири месеца.

ГЛАВА III — ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УБЕЖИЩЕ И ЗА ВРЪЩАНЕ В СИТУАЦИЯ НА КРИЗА

Член 3

Критерии и процедурни разпоредби

1. Когато дадена държава членка счита, че е изправена пред ситуация на криза, както е посочено в член 1, параграф 2, тази държава членка представя мотивирано искане на Комисията за целите на прилагането на правилата, посочени в членове 4, 5 или 6, когато е необходимо.
2. Когато въз основа на разглеждането, извършено в съответствие с параграф 8, Комисията прецени, че такова искане е обосновано, с решение за изпълнение тя разрешава на съответната държава членка да прилага правилата за дерогация, посочени в членове 4, 5 или 6.
3. Решението за изпълнение, посочено в параграф 2, се приема в срок от десет дни от датата на искането и определя датата, от която могат да се прилагат правилата по членове 4, 5 или 6, както и срока за тяхното прилагане.
4. Комисията може да разреши прилагането на правилата, предвидени в членове 4 и 5, в продължение на шест месеца. Този срок може да бъде удължен за не повече от една година.
5. Комисията може да разреши прилагането на правилата, посочени в член 6, за максимален срок от четири седмици. Ако държава членка счете за необходимо да удължи допълнително прилагането на правилата, установени в член 6, тя представя мотивирано искане на Комисията най-късно пет дни преди изтичането на четириседмичния срок. Комисията може да разреши удължаване на прилагането на правилата, посочени в член 6, за допълнителен максимален срок от четири седмици, който може да бъде подновен веднъж. Срокът на прилагането не надвишава общо дванадесет седмици, включително когато се прилага параграф 8, периода, предхождащ приемането на решението за изпълнение, посочено в параграф 2.
6. Решението за изпълнение, посочено в параграф 2, се приема в съответствие с процедурата, посочена в член 11, параграф 1.
7. При подаване на искането, посочено в параграф 1, държава членка може да уведоми Комисията, че счита за необходимо да приложи правилата, посочени в член 6, преди да приключи разглеждането на искането от страна на Комисията. В такъв случай чрез дерогация от параграф 3 от настоящия член съответната държава членка може да прилага правилата, посочени в член 6, от деня, следващ искането, и за срок, не по-дълъг от 15 дни. В искането държавата членка посочва причините, поради които се изисква предприемането на незабавни действия.
8. Комисията разглежда мотивираното искане по параграф 1 или уведомлението по параграф 7 въз основа на обоснована информация, по-специално информацията, събрана от Комисията съгласно механизма на ЕС за подготвеност и управление на

кризи в областта на миграцията (Подобен план за подготвеност и кризи в областта на миграцията) и от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO) съгласно Регламент (ЕС) № 439/2010¹⁰, Европейската агенция за гранична и брегова охрана съгласно Регламент (ЕС) 2019/1896 и доклада за управление на миграцията, посочен в член 6 от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*].

Член 4

Процедура за управление на кризи в областта на убежището

1. При ситуация на криза, както е посочено в член 1, параграф 2, и в съответствие с процедурите, предвидени в член 3, по отношение на молби, подадени в срока на прилагане на настоящия член, държавите членки могат да прилагат дерогация от член 41 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*], както следва:
 - а) Чрез дерогация от член 41, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*] държавите членки могат при процедура на границата да вземат решения по същество по дадена молба, когато кандидатът е с гражданство — или в случая на лица без гражданство — е имал предишно обичайно местопребиваване в трета държава, за което процентът на решенията, с които се предоставя международна закрила от решаващия орган, е 75 % или по-малко по последните налични средногодишни данни на Евростат за целия Съюз, в допълнение към случаите, посочени в член 40, параграф 1 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*];
 - б) Чрез дерогация от член 41, параграфи 11 и 13 от Регламент (ЕС) XXX/ XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*] максималната продължителност на процедурата на границата за разглеждане на молбите, посочена в същия член, може да бъде удължена с допълнителен срок от не повече от осем седмици. След този срок на кандидата се разрешава да влезе на територията на държавата членка за приключване на процедурата за международна закрила.

Член 5

Процедура за управление на кризи в областта на връщането

1. При ситуация на криза, както е посочено в член 1, параграф 2, и в съответствие с процедурите, предвидени в член 3, държавите членки могат, по отношение на незаконно пребиваващи граждани на трети държави или лица без гражданство,

¹⁰

Регламент (ЕС) № 439/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. за създаване на Европейска служба за подкрепа в областта на убежището (ОВ L 132, 29.5.2010 г., стр. 11).

чиито молби са отхвърлени в контекста на процедурата за управление на кризи в областта на убежището съгласно член 4, и които нямат право, нито позволение да останат, да ползват дерогация от член 41а от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*], както следва:

- а) Чрез дерогация от член 41а, параграф 2 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*] максималният срок, през който гражданите на трети държави или лицата без гражданство се държат на местата, посочени в същия член, може да бъде удължен с допълнителен срок от не повече от осем седмици;
 - б) Чрез дерогация от член 41а, параграф 7 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*] срокът на задържане, посочен в този член, не надхвърля срока, посочен в буква а);
 - в) В допълнение към случаите, предвидени в член 6, параграф 2 от Директива XXX [*преработен текст на Директивата за връщането*], държавите членки установяват, че е налице презумпция за опасност от укриване в конкретен случай, освен ако не е доказано друго, когато критерият, посочен в член 6, параграф 1, буква е) от Директива XXX [*преработен текст на Директивата за връщането*], е изпълнен или когато съответният кандидат, гражданин на трета държава или лице без гражданство явно и трайно не изпълнява задължението за сътрудничество, установено с член 7 от посочената директива.
2. Параграф 1 се прилага и по отношение на кандидатите, гражданите на трети държави и лицата без гражданство, за които се прилага процедурата, посочена в член 41 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*], чиято молба е била отхвърлена преди приемането от Комисията на решение, издадено в съответствие с член 3 от настоящия регламент, и които нямат право, нито позволение да останат след приемането на това решение.

Член 6

Регистриране на молби за международна закрила в ситуации на криза

В ситуация на криза, както е посочено в член 1, параграф 2, буква а), и в съответствие с процедурата, предвидена в член 3, молби, подадени в периода, по време на който се прилага настоящият член, се регистрират не по-късно от четири седмици от момента на тяхното подаване чрез дерогация от член 27 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*].

ГЛАВА IV — СРОКОВЕ В СЛУЧАЙ НА СИТУАЦИЯ НА ФОРСМАЖОРНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА

Член 7

Удължаване на срока за регистрация, посочен в Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент за процедурите за предоставяне на убежище]

1. Когато държава членка е изправена пред ситуация на форсмажорни обстоятелства, която прави невъзможно спазването на сроковете, посочени в член 27 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент за процедурите за предоставяне на убежище], тази държава членка уведомява Комисията. Чрез дерогация от член 27 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент за процедурите за предоставяне на убежище] след такова уведомление молбите могат да бъде регистрирани от тази държава членка не по-късно от четири седмици от момента на подаването им. В уведомлението съответната държава членка посочва точните причини, поради които счита, че настоящият параграф трябва да се прилага, и посочва срока, в който той ще се прилага.
2. Когато държава членка, посочена в параграф 1, вече не е изправена пред ситуация на форсмажорни обстоятелства, както е посочено в този параграф, която прави невъзможно спазването на сроковете, посочени в член 27 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [Регламент за процедурите за предоставяне на убежище], тази държава членка уведомява възможно най-бързо Комисията за прекратяването на ситуацията. След такова уведомление удълженият срок, посочен в параграф 1, не се прилага.

Член 8

Удължаване на сроковете, посочени в Регламент (ЕС) XXX/XXX [Управление на убежището и миграцията]

1. Когато държава членка е изправена пред ситуация на форсмажорни обстоятелства, която прави невъзможно спазването на сроковете, посочени в членове 29, 30, 31 и 35 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [Управление на убежището и миграцията], съответната държава членка уведомява другите държави членки и Комисията. В тази информация се посочват точните причини, поради които държавата членка счита, че настоящият параграф трябва да се прилага. Чрез дерогация от членове 29, 30, 31 и 35 от същия регламент тази държава членка:
 - а) подава искане за поемане на отговорност, както е посочено в член 29, в срок от четири месеца от датата, на която е бил регистрирана молбата;
 - б) отговаря на искане за поемане на отговорност по член 30 в срок от два месеца от получаване на искането;

- в) подава уведомление за обратно приемане по член 31 в срок от един месец от получаването на положителния резултат в Евродак или потвърждава получаването му в срок от един месец след уведомяването;
- г) извършва прехвърляне по член 35 в срок от една година от приемането на искането за поемане на отговорност или от потвърждението на уведомлението за обратно приемане от друга държава членка или на окончателното решение по обжалване или преразглеждане на решение за прехвърляне в случай на суспензивно действие в съответствие с член 33, параграф 3 от посочения регламент.
2. Когато посочената в параграф 1 държава членка не спазва сроковете, посочени в параграф 1, букви а), б) и г), компетентността за разглеждането на молбата за международна закрила съгласно Регламент XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*] се възлага на нея или се прехвърля върху нея.
3. Когато държава членка е изправена пред ситуация на форсмажорни обстоятелства, която прави невъзможно приемането на лица, за които е компетентна съгласно Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*], тя уведомява останалите държави членки и Комисията, като посочва точните причини за тази невъзможност. В такива случаи отправящата искане или уведомяващата държава членка не извършва прехвърлянето до момента, в който компетентната държава членка вече не е изправена пред ситуация на форсмажорни обстоятелства. Когато поради продължаващата ситуация на форсмажорни обстоятелства или по друга причина прехвърлянето не се извършва в срок от една година от приемането на искането за поемане на отговорност или от потвърждението на уведомлението за обратно приемане от друга държава членка, или от окончателното решение по обжалване или преразглеждане на решение за прехвърляне в случай на суспензивно действие в съответствие с член 33, параграф 3 от посочения регламент, чрез дерогация от член 35 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*] компетентната държава членка се освобождава от своите задължения да поеме отговорността или да приеме обратно съответното лице и отговорността се прехвърля на отправящата искане или уведомяващата държава членка.
4. Когато държава членка вече не е изправена пред ситуация на форсмажорни обстоятелства, както е посочено в параграфи 1 и 3, която прави невъзможно спазването на сроковете, посочени в членове 29, 30, 31 и 35 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*], или приемането на лицата, за които е компетентна съгласно посочения регламент, тази държава членка уведомява възможно най-бързо Комисията и останалите държави членки за прекратяването на ситуацията. След такова уведомление сроковете, посочени в параграфи 1 и 3, не се прилагат повече за нови молби за международна закрила, отправени от граждани на трети държави или лица без гражданство, за които е установено, че пребивават незаконно към датата на това уведомление или след това.

Член 9

Удължаване на сроковете за мерките за солидарност

1. Когато държава членка е изправена пред ситуация на форсмажорни обстоятелства, която прави невъзможно спазването на задължението за предприемане на мерки за солидарност в сроковете, установени в член 47 и член 53, параграф 1 от Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Управление на убежището и миграцията*] и в член 2 от настоящия регламент, тя незабавно уведомява Комисията и останалите държави членки. Съответната държава членка посочва точните причини, поради които смята, че е изправена пред ситуация на форсмажорни обстоятелства, и предоставя цялата необходима информация за тази цел. След това уведомление чрез дерогация от сроковете, установени в тези членове, срокът за предприемане на мерки за солидарност, установен в тези членове, се преустановява за максимален срок от шест месеца.
2. Когато държава членка вече не е изправена пред ситуация на форсмажорни обстоятелства, тази държава членка незабавно уведомява Комисията и останалите държави членки за преустановяването на ситуацията. След такова уведомление удълженият срок, посочен в параграф 1, престава да се прилага.

ГЛАВА V — ПРЕДОСТАВЯНЕ НА НЕЗАБАВНА ЗАКРИЛА

Член 10

Предоставяне на статут на незабавна закрила

1. При ситуация на криза, както е посочено в член 1, параграф 2, буква а), и въз основа на акт за изпълнение, приет от Комисията в съответствие с параграф 4 от настоящия член, държавите членки могат да преустановят разглеждането на молби за международна закрила в съответствие с Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент за процедурите за предоставяне на убежище*] и Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно условията, на които трябва да отговарят търсещите убежище*] по отношение на разселени лица от трети държави, които са изправени пред висока степен на риск да бъдат обект на безогледно насилие при извънредни ситуации на въоръжен конфликт и които не могат да се завърнат в държавата си на произход. В такъв случай държавите членки предоставят статут на незабавна закрила на засегнатите лица, освен ако те представляват опасност за националната сигурност или обществения ред на съответната държава членка. Този статут не засяга текущата им молба за международна закрила в съответната държава членка.
2. Държавите членки гарантират, че лицата, на които е предоставена незабавна закрила, имат ефективен достъп до всички права, предвидени в Регламент (ЕС) XXX/XXX [*Регламент относно условията, на които трябва да отговарят*

търсещите убежище], които са приложими за лицата, на които е предоставена субсидиарна закрила.

3. Държавите членки възобновяват разглеждането на молбите за международна закрила, които са били преустановени съгласно параграф 1, след не повече от една година.
4. Чрез решение за изпълнение Комисията:
 - а) установява, че е налице ситуация на криза въз основа на елементите, посочени в член 3;
 - б) установява, че е необходимо да се преустанови разглеждането на молбите за международна закрила;
 - в) определя конкретната държава на произход или част от конкретна държава на произход по отношение на лицата, посочени в параграф 1;
 - г) определя датата, от която се прилага настоящият член, и срока, в рамките на който могат да бъдат преустановени молбите за международна закрила на разселеното лице, посочено в буква а), и да бъде предоставен статут на незабавна закрила.

ГЛАВА VI — ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 11

Приемане на актове за изпълнение

1. Комисията приема актове за изпълнение във връзка с разрешаването на прилагането на процедурните правила за дерогация, посочени в членове 4, 5 и 6, и задействането на предоставянето на статут на незабавна закрила в съответствие с член 10. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане по член 12, параграф 2.
2. По надлежно обосновани наложителни причини за спешност поради ситуация на криза в дадена държава членка, както е определено в член 1, параграф 2, Комисията приема актове за изпълнение с незабавно приложение по отношение на разрешаването на прилагането на процедурните правила за дерогация, посочени в членове 4, 5 и 6, и задействането на предоставянето на статут на незабавна закрила в съответствие с член 10. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 12, параграф 3.
3. Актовете за изпълнение остават в сила за срок, не по-дълъг от една година.

Член 12

Процедура на комитет

1. За акта за изпълнение, посочен в член 3, Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 5 от него.

Член 14

Отмяна

Директива 2001/55/ЕО на Съвета се отменя, считано от xxx (дата).

Член 15

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател